

Aan het college van B&W van Almelo
Via e-mail: bestuurssecretariaat@almelo.nl
Cc: raadsgriffie

Almelo, 16 september 2019

Betreft: spookjongeren

Geacht college,

Op 26 juli 2019 kopt de NOS bij een nieuwsbericht: *'Duizenden spookjongeren onvindbaar voor de overheid'*. Het item bericht over spookjongeren van 18 - 27 jaar die wel in Nederland verblijven maar niet in beeld zijn bij instanties. Sinds vorig jaar is het aantal spookjongeren gestegen naar 50.000. De status die zij krijgen wanneer ze uit beeld verdwijnen is Vertrokken Onbekend Waarheen (VOW). Het grootste gedeelte van de spookjongeren is geëmigreerd, internationaal student of arbeidsmigrant, zij zijn niet langer in het land. Maar er zijn zo'n 10.700 jongeren in Nederland die bijvoorbeeld door hun ouders uit huis zijn gezet, ergens anders verblijven om de deurwaarder te ontlopen of dak- en thuisloos zijn en niet ingeschreven zijn bij een loket/locatie voor dak- en thuislozen. Deze jongeren hebben doordat ze niet ingeschreven staan geen recht op een aantal cruciale voorzieningen. Ze kunnen geen zorgverzekering afsluiten, uitkering aanvragen, geen baan aannemen en glijden sneller af naar de criminaliteit of de prostitutie. In gemeenten als Amsterdam gaan jongerenwerkers op adresbezoek als een jongere dreigt te worden uitgeschreven. Dit lijkt te helpen, bij de helft van de adressen die zijn bezocht hebben ze de jongeren teruggevonden. Ook de Nationale Ombudsman geeft aan dat gemeenten beter moeten kijken naar manieren om het afglijden van deze jongeren te voorkomen. De PvdA-fractie vindt het een zorgelijke ontwikkeling en maakt zich in het bijzonder zorgen om de (bijna) uitgeschreven Almelo'se VOW-jongeren. Elke week weer informeert het college op de gemeentepagina in Almelo's Weekblad ons over de uitgeschreven inwoners, waaronder de VOW-jongeren: *"Wij schrijven ze uit met als reden: verblijfplaats onbekend"*. De PvdA-fractie vraagt zich af welke moeite er gedaan is om deze Almeloërs op te sporen en op het goede spoor te krijgen? Zeker omdat het lijkt dat ze van de radar verdwijnen maar – zo blijkt ook uit de berichtgeving – soms relatief eenvoudig op te sporen zijn.

De PvdA-fractie heeft daarom de volgende vragen aan het College:

1. Bent u bekend met de recente berichtgevingen over spookjongeren, onder andere van de NOS¹?
2. Heeft het college een beeld van de hoeveelheid spookjongeren in Almelo? Zo nee, waarom niet en wat gaat het college doen om deze spookjongeren in beeld te krijgen?
3. Heeft het college ervaring vanuit de gemeente of hulpverlenende instanties met spookjongeren? Zo ja, tegen welke specifieke knellende regels lopen ze (de jongeren) aan? Zo nee, ligt daar niet een rol/verantwoordelijkheid voor de lokale overheid?
4. Zijn u situaties bekend dat ouders in Almelo in de bijstand hun kinderen uitschrijven zodra ze 21 jaar worden, vanwege het feit dat de uitkering dan daalt omdat verwacht wordt dat de persoon in kwestie kan meebetalen in het huishouden? Hoe gaat u daar mee om?

¹ <https://nos.nl/op3/artikel/2295129-duizenden-spookjongeren-onvindbaar-voor-de-overheid.html>

5. Momenteel draait het landelijk actieprogramma dak- en thuisloze jongeren, onderdeel van de Actieagenda van het ministerie van VWS (Almelo is daarin geen pilot gemeente). Vanuit deze Actieagenda doet de staatssecretaris een oproep aan iedereen om een steentje bij te dragen aan het oplossen van dak- en thuisloosheid onder jongeren: gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, zorg- en onderwijsinstanties, woningcorporaties, professionals én medeburgers worden uitgedaagd zichzelf de vraag stellen: wat kan ik doen om dak- en thuisloosheid onder jongeren te voorkomen en op te lossen? De vraag is: in hoeverre en op welke wijze vindt dit vaste grond in (het beleid van het college van) Almelo?
6. In Amsterdam lijken de eerste resultaten succesvol bij het proactief benaderen van deze jongeren, voordat ze uitgeschreven worden op een adres. Aan welke acties denkt het college, die het meeste effect sorteren?
7. Naast het proactief benaderen van jongeren die uitgeschreven dreigen te worden, zijn er nu ook al jongeren daadwerkelijk nergens meer bekend. Welke acties gaat het college ondernemen voor deze jongeren om de verblijfplaats te achterhalen?
8. Een van de redenen voor jongeren om niet ingeschreven te staan is dat ze onvindbaar willen zijn voor deurwaarders en schuldeisers. Is het college voornemens deze jongeren een duurzaam traject aan te bieden zodat er geen drempel meer is om zich niet in te schrijven op een adres, door ze niet meer los te laten en ze te helpen met onder andere het oplossen van hun schulden? Zo nee, waarom niet? Bent u het met ons eens dat niemand hoort te spoken, en al zeker zij niet?
9. Kunt u zich voorstellen dat 'je melden' als spookjongere, met een perspectief van onderbrengen in een dak- en thuislozenvoorziening, waar je tussen criminelen en verslaafden kan geraken, niet de oplossing en het perspectief is voor hem of haar? Het kan een reden zijn onder de radar te blijven. Op welke wijze kunnen we dit dilemma omzetten in een gezond perspectief?

We hopen snel antwoorden van u te krijgen.

Met vriendelijke groet,

Jorien Geerdink en Arjan de Vries, fractie PvdA Almelo